

נחלרי נצח

יו"ל ע"י מוסדות כרמלוב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גליון מס' 710
פרשת שלח תשפ"א

ר"ח	צאת השבת	ניסח שבת	הדלקת נרות
20:58	20:23	19:06	ירושלים
20:56	20:26	19:23	תל-אביב
21:00	20:27	19:17	חיפה
20:57	20:23	19:22	באר שבע

דבר ראש הישיבה

אל תפסיק לצעוק

מטרת התפילה - שנודע שהכל ממנו . ולכן חשוב מאוד להתפלל עוד לפני שקורה משהו . מהי העצה הכללית לכל הבלבולים . מי נמצא בדורינו בשיעבוד מצרים . מה היה היסוד לחטא העגל . על כל זאת ועוד - ביריעה המרתקת שלפנינו

זה בפרנסה או בבריאות הנפש והגוף ואם זה בשאר דברים, ורבי נתן כותב שבכל עת שמתחיל לראות את הישועה, הגאולה, פתאום מגיע משהו חדש שמכניס אותו עמוק יותר לבוין, ולכן חייבים לזכור לעולם לא להפסיק להתפלל, גם לאחר שנראה שהגיעה הישועה, כיון שייתכן שזו רק הרפיה זמנית.

ממש כמו שהיה עם פרעה, שבכל פעם שהיו רואים איזו גאולה, שפרעה נכנע ומבטיח שישחרר את היהודים, זה התהפך לרעה ונהיה יותר גרוע. ואפילו אחרי שה' הביא עליו עשר מכות, והוכרח להוציא ישראל ממצרים, שוב קיבץ כל חילותיו ורדף אחריהם. והנה לשון רבי נתן (הל" שילוח הקן ד אות ו) על כך: "וכן עובר על כל אדם ובכל זמן, וכל אחד יכול להבין את זה לפי בחינתו וערכו מה שעוברים עליו כמה עליות וירידות וכמה וכמה פעמים, שכל זה נמשך מבחינת גלות מצרים, כי עיקר הגלות הוא גלות הנפש וכל הגלויות מכונים בשם מצרים" עכ"ל. חשוב לדעת שחלק מגלות מצרים היא זה גלות הנפש, שזה העניין שגם היצר הרע בכל פעם מתגבר מחדש.

גם לפני גזר הדין

וכן מצאנו שאפילו לאחר מתן תורה שכבר פסקה זוהמתם והיתה להם חרות ממלאך המוות וזכו לקדושה מיוחדת, למרות זאת התגרה בהם היצר הרע עד שהחטיא את חלקם בחטא העגל. וזה דבר שאינו מובן: לאחר שפסקה מהם זוהמת הנחש מהיכן נמשך פגם וחטא לעשות את העגל? ומבאר רבי נתן את הדבר ע"פ ליקו"מ (תורה ע"ב) שיש יצר הרע שהוא מלאך קדוש ונמצא גם אצל צדיקים גדולים, והוא יתר הרע בדקי דקות. וזה היה הפגם שנפלו בו בני ישראל, הם טעו לחשוב שכיון שפסקה זוהמתן והם כבר כל כך גדולים אינם צריכים עוד לצעוק לה'.

והעצה להינצל ממעשה הבעל דבר היא תמיד לצעוק לה', כי אפילו שרואה שהולך לו בעבודת ה' צריכים להקדים רפואה למכה. צריכים תמיד להקדים צעקה, וכמו שאמרו חז"ל (ר"ה טז, א) יפה צעקה לאדם קודם גזר דין וכו', אפילו קודם גזר דין צריכים לצעוק לה', צריך תמיד לצעוק וסלק ולהשליך מאתו כל החכמות שהם כל הבלבולים, רק לילך באמת ובתמימות ואז לעולם לא ימוט, "כי צעקה ותפילה ותחינות ובקשות מועילים תמיד, יהיה איך שיהיה".

פרשתנו נאמר שכלב הלך להשתטח על קברי אבות לבקש שלא ילך בעצת המרגלים, כי ידע שצריך להקדים רפואה למכה ורק על ידי תפילה יוכל ניצל מעצת המרגלים. כאשר מקדימים תפילה לפני הצרה ולפני הבעיה, הרי הקדוש ברוך הוא שולח מראש את הרפואה. ולכן חשוב להתפלל ולבקש מראש על כל דבר, כי השם יתברך רוצה לשלוח לכל אחד ישועות, אבל הוא גם רוצה שנודע שהישועה מגיעה ממנו יתברך, ולכן רצונו שנתפלל אליו על מה שאנו צריכים.

קדושת ים כיפור

לעולם אסור לאדם להתיימשך מהתפילה. רבי נתן ז"ע מסביר שאסור לאדם לחשוב "התפללתי מספיק, ה' יודע כמה התפללתי והוא כבר יפעל עבורי את הכל, אני לא צריך להתפלל עוד", וכמו שכתוב בליקו"מ תורה ב' שבתפילה צריכים לא להטות לימין ולא לשמאל, שפירושו שלא יטה לשמאל ויאמר "ה' לא שומע לתפילות", וגם שלא יטה לימין ויאמר "זכיתי כבר להרבות בתפילה, התפללתי הרבה, לא צריך עוד להתפלל", אלא ימשיך להתפלל תמיד. וצריכים תמיד להרבות בתפילה על זה בעצמו, והיינו להרבות בתפילה על כך שלא יטה לימין ולשמאל.

ובעניין ריבוי התפילה אנו אומרים בכל ערב שבת לפני תפילת מנחה מזמור ק"ז בתהלים "ויצעקו... ויצעקו...", שכל המזמור מדבר מעניין הצעקה לה', ואיך ה' עושה לעם ישראל ניסים ונפלאות בזכות זה. ורבי נתן כותב על מזמור זה (הל' נדרים ד אות כז): "וכלליות העצה על כל מיני בלבולים ומניעות והסתות וכו', על הכל - ויצעקו אל ה' בצר להם וממצקותיהם יצילם". כי כשאדם צועק לה' יתברך על גודל ריחוקו ממנו אזי הוא ממשיך על עצמו בחינת קדושת יום הכפורים...". ויסוד גדול מבואר בהמשך דברי רבי נתן שם, שתפילה הוא שורש התורה, ואם אדם באמת מתפלל מעומקא דליבא יכול לזכות להגיע עד לשורש התורה וע"י כך יזכה שהתהפך הכל לטובה, ואם יהיה חזק מבלי לייאש את עצמו מן הצעקה לעולם, יהיה איך שיהיה.

עליות וירידות כמה פעמים

בזמנינו כל אחד עובר ממש שיעבוד מצרים, אם

פינוק או אהבה

ממהירים למלא את בקשתו. הם אינם יודעים שבכך הם מונעים מהילד את ההתחככות עם העולם האמיתי שהוא מלא רגעים של ציפייה ואכזבה, שמחה וצער. כל נסיון מצד ההורים למונע מהילד צער ואכזבה הם לא אמיתיים; לא לעולם יצליחו ההורים ליישר את הדרך לפני ילדיהם, וכאשר הילד יצטרך להתמודד לא יהיו לרשותו את הכלים שיעזרו לו.

בדרך כלל המשבר היותר מורגש של ההורים בפינוק הילדים הוא בגיל ההתבגרות. הצרכים של הילד גדלים, והוא מתחיל לתבוע מההורים דברים שעם כל הרצון הטוב הם אינם מסוגלים למלא. המתבגר, שרגיל בכך שיממלאים את כל שאיפותיו, מתחיל לכעוס עליהם ולעשות מניפולציות ורגשיות. אז תופסים ההורים את הטעות ומתחילים לכעוס על הילד המפונק שגידלו במו ידיהם.

ההבדלים הבולטים

כהורים אוהבים, הרצון הטבעי שלנו לתת ולילדינו בלי שיעור. אך ישנם כמה הבדלים בין פינוק לאהבה. נתינה מתוך אהבה הינה מתוך רצון וחשק לתת, ונתינה של פינוק הינה מתוך הכרח, בשביל שהילד לא יעורר סצנות, בשביל שלא יחשוב שאנחנו לא אוהבים אותו או בשביל שלא יהיה מסכן. הבדל נוסף בין פינוק לאהבה: אהבה היא נתינה שמגיעה מתוך צורך להעניק לילד, ואילו פינוק מגיע כדי למלא חסר של הילד או מתוך צורך להגן.

ולכן, אחרי שניתן לילד מתנה יפה הוא ישמח והלב של ההורים מתמלא ומתחזק. לעומת זאת כשהמתנה תבוא מתוך דרישה של הילד ואנו בליט ברירה נקנה לו את מה שהוא רצה - נרגיש חלשים ומרוקנים.

ידועה האמרה על אדם שאמר שהוא אוהב דגים, אך למעשה הוא אוכל את הדגים ולא דואג לטפחם ולהזינם, כך שבעצם הוא אוהב את עצמו. בנימה חריפה מעט אפשר לומר, כי פינוק הוא מעין "אהבת" הדגים: גורם נזק לילד, ורק מספק את הצורך הרגעי של ההורים.

על ההורים לעודד כל יכולת עצמאית שרואים אצל הילד, לשרד לו את הבטחון שלנו בכוחותיו וביכולתו להתמודד לבד, לתת לו ייעוץ, ולעמוד לצידו עם הרבה סבלנות, אמונה ותפילה. גם אם הילד משתמש במילים של "אתם לא אוהבים אותי ולכן אינכם נותנים לי", נאמר לו בבטחון ש"רק משום שאנחנו אוהבים אותך ומאמינים בך אנו חושבים שאתה מסוגל לעשות זאת בעצמך". בהצלחה!

רבים חושבים שפינוק הוא אהבה בכמות גבוהה, וילד מפונק הינו ילד אוהב מאוד. במאמר זה ננסה לעמוד על הצרכים הרגשיים של ילדינו ולהבין האם נצליח למלא את המשימה דרך פינוק או אהבה.

נקודת ההתבגרות

כשתינוק קטן בא לעולם הוא חסר אוניס, לחלוטין, אינו מסוגל לעשות לעצמו כלום וזקוק לחסדיה של אמו. כמובן שהאם האחראית מעניקה לו את צרכיו ולפעמים אף כשזה בא על חשבון צרכיה האישיים, מכיוון שהיא מבינה שהוא לגמרי תלוי בה. מלבד הצרכים הפיזיים שהאם מעניקה לתינוק יש גם את הצרכים הנפשיים, היא מחזיקה אותו בידיה כשבוכה, מפייסת אותו, ומרגיעה כשצריך. הגמרא (שבת קמ"א, ב) אומרת שתינוק שיש לו געגועין לאביו ואם לא ירימו ויחזיקו יחלה, מותר להרימו אף אם התינוק מחזיק אבן בידו והאב עובר על איסור מוקצה. והטעם הוא, שמשום צער התינוק ובשביל שלא ייגרם לו נזק נפשי וחוסר אוניס מתיירים את האיסור במקרה זה.

כאשר התינוק גדל הוא מתחיל ללמוד לדחות סיפוקים. הוא יכול כבר להתחשב יותר בסביבה ולהבין שגם אם לא נגשו אליו מיד אפשר להמתין. נוצר אצלו בטחון במציאות והוא מסתגל להתמודד לבד עם האתגרים בהדרגה.

את נקודת הזמן הזו הורים רבים מתקשים לזהות. לפעמים הורים ממשכים לתת לילד ולהתייחס אליו כמו תינוק גם כאשר הוא מסוגל כבר להתמודד בכוחות עצמו. הילד מסיק מכך שההורים צריכים למלא את כל חסרונו והמציאות צריכה להתאים לגמרי למה שהוא רוצה. כאשר הילד לא עובר את המעבר מינקות לילדות, מתפתחת אצלו תפיסה מוטעית: הוא מרכז העולם והכל צריך להתנהל לפי גחמותיו.

נסיון שלא יצלח

איך נזהה את מידת המסוגלות של הילד? אם נשלב את ההגיון שלנו עם רגישות וערנות נוכל לדעת איפה הילד עומד, מה אפשר כבר לדרוש ממנו לעשות לבד ומה הוא עדיין זקוק לעזרתנו. כשזיהינו שילד מסוגל כבר לאכול או להתלבש לבד ניתן לו להתנסות בכך. ניתן גם לילד את האפשרות להתבטא, ולא נעשה זאת במקומו גם כאשר הוא לא עושה זאת במדויק.

לפעמים פינוק היתר נובע מכך שההורים לא מסוגלים לראותו מחוסר אוניס, קשה להם עם חוויה זו והם

כשזיהינו שילד מסוגל כבר לאכול או להתלבש לבד ניתן לו להתנסות בכך. ניתן גם לילד את האפשרות להתבטא ולא נעשה זאת במקומו

הופיע! גליון חודש סיוון

הצטרפו כעת ותקבלו חיים טובים יותר
מתאים לכל בני המשפחה

מחיר יחיד 28 ₪ לחודש בלבד!	מחיר 2-700 3 חודשים ראשונים • ב-950 ₪ בלבד!	מחיר 1-700 חודש ראשון • ב-1000 ₪ בלבד!	מיוחד למצטרפים כעת:
----------------------------------	---	--	----------------------------

מוקד מנויים: **02-623-1218**

בסיס מדהים לכל אמונה

שילובם המופלא של השכל והאמונה: אמונה זה מעל הדעת. איפה שאינך יכול להבין - שם מתחילה עבודת האמונה. אבל אבינו הרחמן שוכן מרומים יודע שמאוד קשה להאמין כך, בלי בסיס שכלי, ולכן נתן לנו תמוכות חזקות, כמו שאומר קִלְבִּי נְשִׂיא שְׁבֹט יְהוּדָה: תִּסְתַּכַּל אַחֲוָרָה, תִּבְטֵי עַל מַה שֶׁה' כֵּן נָתַן לָךְ לְרֵאוֹת, וְתִרְאֶה שֶׁהַצַּדִּיק עֹשֶׂה לָךְ כְּאִלוֹ נִיסִים פְּלִאִיִּים, דְּבָרִים שֶׁשְׁכָּלוֹ שֶׁל אָף בַּר אָנוּשׁ לֹא יֵאָמֵן. אִז תִּפְרָגֵן גַּם מִצִּדֶּךָ, תִּכּוּפֵף קִצֵּת אֶת הָרֶאֶשׁ, וְתִבִּין שֶׁגַם כֵּאֵן הוּא יַעֲשֶׂה לָךְ נִיסִים.

נכון. יש קושיות, יש תמיהות, השם לפעמים מכין בכוונה תחילה את המקום לספקות ולחוסר אמונה, כמו שכותב רש"י בתחילת הפרשה שבגלל שלא האמינו בתמימות שהארץ טובה "חיייהם שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים", אחרי שיש לך ספיקות באמת קשה לכפות את עצמך והאמין, אבל תמיד תמיד ה' נותן לך בסיס איתן שעליו תבנה את האמונה.

לכל יהודי יש מצוות אמונה. אמונה בכל דרכי ה', אמונה בצדיקים, אמונה בתורה, והשם לא נותן לנו להסתובב בעולמנו כסומים חסרי דעה. הוא מעניק לנו הרבה הקדמות ורמזים ברורים שנדע היכן נמצאת האמת, ורק אחר כך הוא נותן לנו מקום להסתפק כדי שיהיה לנו נסיון, ואז באמת נוכל להתגבר.

אבל אם אני מנסה לחפש תירוצים, לומר שבכל זאת זה לא מובן ואפילו שזה ודאי בכל זאת זה לא וכל מיני תירוצים כאלו, אז השם נותן לי חלילה עוד מקום לטעות כמו שנתן למרגלים, ואז - זו כבר בעיה גדולה... צריך להסתובב במדבר ארבעים שנה וביגיעה רבה לנסות לתקן את מה שקלקלתי בטיפשותי.

הבה נהיה כיהושע וכלב, להאמין!
(עפ"י ליקוטי הלכות שבועות הל' ב אותיות יג-טז)

בפרשתנו מתחוללת מלחמה אדירה. מלחמה בין ההבנה לאמונה, בין השכל למעל השכל. המרגלים חוזרים המומים מהארץ האיתנה שפגשו על כל ענקיה וגיבוריה, וטוענים בקול הגיוני: אין סיכוי. עז העם היושב בארץ.

כל העם מאמינים לעשרת המרגלים, ולמולם עומדים יהושע וכלב וטוענים בקול: אתם צודקים, הכל נכון, אבל אם חפץ בנו ה' הוא יתן לנו את הארץ למרות כל הגיבורים שיילחמו בנו בכל כוחותיהם.

את הויכוח הזה אנחנו מכירים כבר מהחידוד, והגיע הזמן לפתוח את הנושא: אם אמונה היא מעל השכל, היא בדברים שהמוח לא מצליח להבין ולא מסוגל לגרד, אז בעצם מבקשים מאיתנו אמונה עיוורת? אמונה סתם, כי צריך להאמין ונאמין? ברור שזה לא עובד ככה.

ברור שה' חנן אותנו בשכל ישר כדי שלא נטעה אחר אמונות תפלות וטפלות, ובלעדי השכל נאמין ששגות "מלח-מים" מסלקות דבורים ושתליית נעל של ילד באגוז מורידה עין הרע. אז אם השכל אמור להחליט - כבר לא צריך אמונה, כי פירוש המילה "אמונה" היא דוקא בדברים שמעל השכל...

שוב: אם השכל לא קובע - אאמין לכל שטות, ואם השכל כן קובע - לשם מה יש אמונה אם השכל הבין הכל?

התשובה טמונה בפרשתנו. טמונה אמרתי? גלויה ומפורשת.

מה כלב בן יפונה זעק אל העם שטעו אחר השכל ושכחו מהאמונה? "וכי זו בלבד עשה לנו בן עמרם?!". וכולם שתקו, ואז הוא המשיך: "הלא קרע לנו את הים והוריד לנו את המן והגיד לנו את השלח".

חזן מהתרגיל שהשתיק אותם ונתן לו דקה לדבר בשקט כמבואר ברש"י, יש כאן עומק מיוחד. מוסבר כאן

לצעירי הצאן

להתפלל בלי להרפות!

בתפלה צריך להזהר שלא יאמר "זכיתי כבר להרבות בתפלה, לא צריך עוד להתפלל", אלא ימשיך להתפלל תמיד, גם לאחר שחושב שכבר נענה. וזה היה הפגם שנמלו בני ישראל לפני חטא העגל, הם טעו לחשב שכיוון שפסקה זוהמתם והם כבר כל כך גדולים אינם צריכים עוד לצעוק לה...

מתוך מאמר ראש הישיבה

מה מסתתר בבקבוק

20 שנה לפטירת ראש ישיבת משעבין רבי ברוך שמעון שניאורסון, שב"ק כ"ה סיון תשפ"א - תשס"א

הזמינו תור אצל הרופא שקבע כי מוישילה חייב לקבל כל יום שלש טיפות מתרופה פלונית.

האם הדאגה יצאה מהמרפאה דאגה עוד יותר. את הסנטיים האחרונים שנשארו בידה נתנה לרופא בבית עוד משהו שהביאו מאירופה, משהו שאפשר התרופה?

היא חזרה הביתה בהליכה מהירה, ושם הפכה את ארונות הבגדים והכלים וסרקה פריט פריט, אולי מסתתר למכור כאן בכמה דולרים.

יגעת ומצאת תאמיני! נמצאה מחבת קטנה שאפשר לחיות בעלעדיה, ומסתבר שהכסף שיתקבל ממכירתה יספיק כדי לקנות את התרופה המקווה. עם הדולרים שקיבלה האם עבור המחבת

רצה אל בית המרקחת שעוד היה פתוח. היא הגישה לרוקח את מרשמו של הרופא, וזה הביא לה בבקבוקון קטן ומסר לה את הוראות השימוש.

גברת שרר כמעט ריחפה באויר מרוב שמחה. לאחר יגיעה רבה הצליחה להשיג את הצרי שיביא מזור לחולי מוישילה הקט! מרוב אושר נתקלו רגליה בהליכתה זו בזו וכמעט השתטחה ארצה, והבקבוק, התרופה היקרה, נפל מידה והתנפץ ארצה.

האמא הביטה בשברי הבקבוק כלא מאמינה ופרצה בבכי מר. לאחר דקה התעשתה, אספה את השברים ורצה לבית המרקחת. בהגיעה שמה ראתה את בעל הבית שהזדמן לשם באותה שעה, וביבבות קטועות

סיפרה לו את האסון שאירע לה בשעה האחרונה, לאחר שהכסף האחרון שלא היה בביתה נמוג לו על בקבוק תרופה שנסבר.

"אנא ממך" פנתה אל ליבו, "תן לי בבקשה בבקבוק נוסף מהתרופה, בעבור ילדי מחמד נפשי שלא יאבד לי חלילה".

בעל הבית נטה להסכים, הוא נטל את השברים והריחם בנסיון לגלות את סוג התרופה המדוברת, והחזיר כולו. "את בטוחה שזה מה שקיבלת כאן?" שאל בחרדה. "ודאי" השיבה האם, "אז רצתי הביתה ופתאום הבקבוק נפל ו..." "נס אלוקי היה לך גברתי!" קטע אותה בעל הבית כשהוא רועד כולו. "הרוקח הביא לך בטעות רעל, סם תרעלה מתומצת. נס היה לך שלא נתת לילד לטעום ממנו, כי אז באמת מסתבר שהיית מאבדת אותו חלילה!".

רבי ברוך שמעון סיים את הסיפור והיישיר את פניו לעומתת יהושע: "ראה נא תלמידי חביבי, אנשים של פעם חזו באוירה של אמונה ובטחון תמימים, והשם האיר להם והראה לעיניהם כיצד הוא משגיח על כל צעד ושעל. ואתה הלא חי בין אנשים עמלי תורה, איך לא תבין גם אתה שהקב"ה מנחה את צעדיך בכל עת לטוב לך כל הימים?...".

(מקור: קובץ "זרע ברוך" עמ' 39)

כבר שנה שיהושע מנסה לסגור את המיניוס בבנק, ובכל פעם שנראה לו שהוא כמעט מצליח - פתאום מתרגשת עליו הוצאה נוספת שאוכלת את כל הכסף שתכנן להפקיד. ככל שהוא עובד קשה וחוסך מפיו כדי שתהיה רווחה בפרנסה - זה לא הולך. זה מעצבן, ואוהו מעצבן.

טוב שאפשר ללכת לראש-ישיבה ולספר לו קצת. מעולם יהושע לא סיפר לו על מצבו הכלכלי, אך כעת הגיע הזמן לנצל את קרבתו לראש הישיבה ולהסיח בפניו את רגזו וכעסו על שר הדוחק שלא מוכן לזוז מביתו.

הנה, הראש-ישיבה מגיע עם פניו המאירות, ואפשר סוף סוף לפרוק קצת מהלב.

לאחר שיהושע גמר לספר לרב את העובדות המצערות עבר לחלק הרגשי של העניין: "איני רואה מוצא מן הסבך הזה; עם כל נפש שמתוספת למשפחה גדלות ההוצאות, וככל שאני קורע את עצמי כדי להביא רווחה כלכלית זה לא עובד. לעולם אשאר כך, עובד כמו חמור בשביל לפרנס את המשפחה ואין תוצאות. לעולם!".

על פניו של רבי ברוך שמעון ניכרה ההשתתפות בצערו על מצבו הכלכלי, אך הוא לא אהב את פרשנותו של יהושע למצב. ריח חריק של תרעומת על מידותיו של הקב"ה ושל חוסר אמונה ותקוה נדף מהן, והוא לא הגיב מאום מלבד "השם יעזור".

...

לאחר כמה ימים עלה ראש הישיבה במדרגות העולות אל ישיבתו, וישבת טשעבין, והוא רואה את יהושע מולו. "הו, ר' יהושע, כנסו בבקשה לרגע לחדר".

יהושע התיישב על הכסא והסתקן למדי לדעת איזה שפן יוציא ראש הישיבה מן הכובע, או אולי עדיף שיוציא ירוקים מן הארנק, אך לא. ראש הישיבה התיישב מולו ופתח בדברים:

"זה עתה נפטר בארצות הברית של אמריקה ר' משה שרר, נשיא אגודת ישראל במשך שנים רבות. שמעת פעם על מסע חייו המרתק?". יהושע הניד בראשו לשלילה, וראש הישיבה פתח וסיפר.

אביו של ר' משה היה יהודי ירא שמים, אך להיות ירא שמים באמריקה של אותם ימים היה קשה ממש. ממש כמו בסיפורים, היו מפתרים אותו מידי יום שני לאחר שלא הגיע לעבודה בשבת, ולעיתים תדירות למשה הקטן לא היה מה לאכול.

באותו יום חזר משה הקטן מלימודיו כשלא היו אדומות וברכיו כושלות. אמו הניחה את ידה על מצחו ונרתעה: חמו היה גבוה במיוחד. מיד השכיבוהו על כרית כרסתנית ועטפוהו בקומפרסים קרים שהוחלפו מדי חצי שעה.

עברו יומיים, עברו שלשה, והחום של מוישילה לא יורד. בלית ברירה נטלו את פרוטותיהם האחרונות

אמונה פשוטה. הגרב"ש שניאורסון

שאלה:

איני זוכר אם בירכתי ברכות התורה. לברך שוב?

מצוה מן התורה, למה לא נאמר בשולחן ערוך שיש להחמיר בספקה ולברך שוב?

התשובה הפשוטה ביותר מתוך היישובים השונים: ייתכן שהגמרא הביאה את הפסוק כמקור לברכת התורה רק בתור "אסמכתא", ולא שבאמת למדו מפסוקי התורה שיש לברך ברכת התורה.

ולמעשה: ה"משנה ברורה" (ס' מז סק"א) פוסק שהמסתפק אם בירך ברכת התורה יזהר לכתחילה למצוא משהו שיוציא אותו ידי חובה, אך אם לא מוצא יברך בעצמו מספק רק את ברכת "אשר בחר בנו", שעליה נאמר בגמרא (שם יא, ב) שהיא המעולה שבברכות.

מאידך ב"פסקי תשובות" (ס' מז אות ב) כתב שמסקנת רבים מגדולי הפוסקים שדין ברכת התורה ככל הברכות ש"ספק ברכות להקל", וכן נקטו למעשה ה"כף החיים" (סק"ב) והגר"ע יוסף.

התשובה: לכתחילה תחפש משהו שיאמר בקול את ברכת התורה ויכווין להוציאך ידי חובה. אם לא עשית כך, לדעת ה"משנה ברורה" תברך מספק, אך לדעת הרבה מהפוסקים אל תברך.

הרחב דבר: נאמר ב"שולחן ערוך" (ס' רט ס"ג בשינוי לשון): "כל הברכות, אם נסתפק אם בירך אם לאו, אינו מברך, חוץ מברכת המזון מפני שהיא של תורה".

בעצם נכתב כאן הדין הידוע ש"ספק ברכות להקל", והשולחן ערוך מצייץ כי ברכת המזון יוצאת מן הכלל בנושא זה, שמאחר חובתה מהתורה יש להחמיר בספקה ולברך.

כשאנו לומדים את הדין הזה איננו מבינים: זכור לכולנו שבגמרא (ברכות כא, א) נאמר: "מנין לברכת התורה לפניך מן התורה? שנאמר 'כי שם ה' אקרא הו' גדל לאלקינו'". וכיון שגם ברכת התורה היא

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

איש חסיד היה

להבעיר אחרים עד שהבעירה את כל הסביבה ממש. הוא קירב כמעט את כל שערי חסד לחסידות, כל הבחורים נהו אחריו, כולם התענדו בהשפעתו. הם למדו בהתמדה, התפללו בחשק, ערכו ריקודים נלהבים, קמו יחדיו לחצות הלילה, ובליל שישי רבי יום טוב היה לוקח את כולם לשדות.

רבי יום טוב בער כאש ממש לעבודת ה'. ד"ר מרדכי בוקסבוים, מתושבי רחביה הסמוכה, היה בא בערבי שבתות וימים טובים לחנות היין של רבי יום טוב. בא לקנות אך השתנה מלצאת. הוא נצמד אל רבי יום טוב כאבן שואבת. רבי יום טוב דיבר דברים שריתקו אותו היישר מן הלב, דברים כנחלי אש ממעיניו של רבינו הקדוש.

"בזמן מלחמת העולם השנייה חלה מאוד רבי יום טוב ובכ"ו סיון תש"ג נלקח בחטף והוא בסך הכל כבן שלושים וארבע".

יהי זכרו ברוך, ותהא נשמתו צרורה בצרור החיים.
(ר' יצחק אגל; מגזין 'ניצוצות' אייר תשע"ז)

נצמד כאבן שואבת. ד"ר מרדכי בוקסבוים

רבי יום טוב זלוטניק זצ"ל נחשב בע"פ חיים' מן הלמדנים, בשיעור קומתו של אחיו רבי אלי' (לימים חבר בד"ץ העדה החרדית). משנשא אשה לא רצה ליהנות מכתרה של תורה ופתח חנות יין בשערי חסד, והעיד מורי ורבי רבי משה פרידמן ז"ל כי גם בעת מכירת היין לא פסק פומיה מגירסא, תדיר למד וכשרק מצא רגע פנוי כבר היה רכון על הספר או ממלמל בפיו. אפילו עם העובד בחנות היה לו שיעור תורה. הוא היה רב-אמן בהשפעה על כל מי שבא איתו במגע; היו חילונים שבאו לקנות יין אך הוא דיבר איתם רק דברים שבקדושה, כשאט אט הם נמשכו אליו עד שקבע עמם שיעור גמרא...

"רבי יום טוב הציץ' בתפילתו המשתפכת של החסיד הקמאי רבי משה רוזנטל, 'ונפגע' כשהבין מאין שואב רבי משה את הכח לתפילה נוראה ונפלאה כאילו מצוי הוא בעיצומה של נעילת יום הכיפורים. משאחזה אש השלהבת ברבי יום טוב שוב לא שככה הלהבה, ולא עוד אלא שהתגברה יותר ויותר ושילחה לשונות אש

פתגם השבוע

כשמענישים, חשוב להראות שזה לא משנאה אלא מתוך אהבה ודאגה

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

להצלחת ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א

נתן בת-בת-שבע ואדל בת-דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

להצלחת משפחת אוקן

להצלחת משפחת שרון

להצלחת משפחת שילר

ניצוץ בר"ה
סטודיו טאטע
סטודיו ליצירת יהודית
| ניצוץ בר"ה | צילום ידים ומשפחות | מנות ומזכרות |
tate.odell@gmail.com | 054.844.1858

הציון השבוי נפדה

אחר מאמצים מרובים, אוהל רבי משה מזוועהיל ז"ע

הדברים. "קפצתי על המציאה ושלחתי להם גוי מקומי שיש לי אתו קשר טוב, והם אכן הביעו את נכונותם להעביר את הבעלות תמורת שלמונים מרובים".

כאן החלו בעיות חדשות של בירוקרטיה מקומית עם טפסים וניירת, היות והמקום לא מוכר רשמית במשרדי העירייה ובמצב כזה אי אפשר להעביר בעלות. החלה כאן מערכת משפטית שנמשכה קרוב לשנתיים עם המון דיונים והבאת טפסים בלי סוף.

"שכרתי עורך דין שייצג אותי בכל הדיונים בבית המשפט", מספר הרב גבאי, "אולם גם אחרי שכבר הצלחנו בס"ד לרשום את המקום והכתובת במשרדי הרשות המקומית, קפצה עלינו שוב רוגזם של בעלי הדירה שהחליטו להעלות את המחיר בסכום משמעותי, בטענה שהם לא מצליחים להשיג דירה חלופית במחיר בו הם מוכרים את הדירה הזו.

לגאול את השטח כולו

"גם כאן נאלצתי להיכנע ולהוסיף את הסכום שביקשו, עד שבחסדי שמים זכינו לגאול את המקום בחול המועד פסח האחרון". עם רכישת המבנה וגאולת המקום מידי הנכרים, מיהר הרב ישראל מאיר גבאי לנקות את השטח ולהפוך אותו למקום נקי ומכובד כראוי לשטח קבורתו של הרה"ק רבי משה מזוועהיל ז"ע.

לדברי הרב גבאי, בינתיים נרכש על ידו רק שטח הדירה בה עמד בעבר האוהל המקודש, אולם בוודאי שיש צורך גדול ודחוף לרכוש את הבניינים הנוספים ברחוב, כדי לגאול את כל השטח של בית החיים ולהחזיר עטרה ליושנה, לכבודם ולזכרם של הנפטרים הטמונים במקום הוותיק.

חרי מאה תשעים שנה מפטירתו בימים אלו, נגאל באוקראינה ציונו של ראש שלטת הקודש לבית זוועהיל, הרה"ק רבי משה מזוועהיל ז"ע, בן המגיד הק' מזלאטשוב ז"ע. הידיעה ההיסטורית מכה הדים רבים בכל ריכוזי העולם החסידי, אחר שהמקום הקדוש היה נתון למרמס ולהזנחה מכוונת בידי הנכרים המקומיים משך שנים ארוכות.

מאות קברי יהודיים

מי שעמד בראש הפעילות הענפה הזו לגאולת המקום הקדוש, הוא יו"ר אגודת 'אהלי צדיקים' הרב ישראל מאיר גבאי שליט"א, אשר כבר עשרות רבות בשנים מטפל במקום קבורתו של הרה"ק רבי משה מזוועהיל ז"ע במסירות גוף ונפש, תוך מאבק עיקש ובלתי מתפשר מול הנכרים המקומיים שהשתלטו על שטח בית החיים.

בית הקברות המדובר זה נחרב בימי השואה, ובצוק העתים בימי השלטון הקומוניסטי באוקראינה הפך המקום כולו לאתר בנייה בו הוקמו בתים מקומיים של ערלים בלי להותיר זכר לבית העלמין היהודי של העיירה זוועהיל, בו היו טמונים על פי העדויות מאות קברים ובראשם כאמור ציון המצוינת של הרה"ק רבי משה מזוועהיל ז"ע.

"הקומוניסטים החליטו להרוס את שטח בית החיים בזוועהיל כמו שעשו עם מאות בתי חיים אחרים ברחבי אוקראינה, עקרו את המצבות ולקחו אותן לבנות את הבתים והכבישים שלהם, למרבה החרפה והבושה", מספר הרב ישראל מאיר גבאי. "כאן ברחוב של בית החיים שנחרש כולו ללא זכר, הוקמו בניינים קטנים לאורך הרחוב, אבל הנס הגדול שהיה כאן הוא שלכל וילה יש חלקת שדה מאחור, ושם בעצם נמצא שטח בית החיים.

"בחלקת השדה של אחת הווילות היה את האוהל של הרה"ק רבי משה מזוועהיל ז"ע, כך על פי העדויות של היהודים והנכרים המקומיים. במקום בו היה האוהל, עמד מחסן נטוש ובו השתמשו בעלי הדירה לאשפה ואחזקת כלים".

תמורת סכומים גדולים

לפני כמה שנים עלתה ההצעה לקנות את המקום מידי הנכרים המתגוררים בדירה ולגאול את השטח אחת ולתמיד. הבעיה העיקרית היתה להתעסק עם גורמים מפוקפקים שאי אפשר לסמוך על דבריהם והחלטותיהם.

"אחרי פעמים רבות בהן הצעתי להם לרכוש את הדירה, כשכל פעם הם דוחים אותי בתירוצים שונים ולא מובנים, נודע לי לפני שנתיים בערך שהם מוכנים למכור את הדירה", מגולל הרב ישראל מאיר גבאי את קורות

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

להזמנות:
02-6289761
052-7679638

שביל חדש
נפתח אל הלב